

1.

7/3 85.

Velectěný!

Zároveň s tímto psáním Vám posílám nejprvnější jarní kvítí z naší krajiny. V přírodě nastává nový život a v mnohém lidském srdci – zima.

Z posledního listu mého jste vyrozuměl, na koho se maminka velice těšila. Nyní ale bez obalu praví, kdyby byla věděla, jak na ni návštěva účinkovati bude, že by se jí byla vzdala. Máte zvědět proč. Přijel v úterý v 3/4 8. h. k domu – po půl roce vstoupil do pokoje, jako by denně v něm dlel, – podal chladně ruku té, která by ho byla ráda srdečně objala. Chodil po pokoji a neustále se bavil co nejjemněji s – pejskem, který se k němu lichotil do 1/2 9., v tu hodinu odešel. Šel na chvíli do předních pokojů a řekl mně, že si myslel, maminka že jest „mnohem bídnější (viel derber)“, než jak jest. Že nemůže choditi, na tom nezáleží v tom věku, a že ochabuje paměť, to jest následek nemoci bohužel nevyhoiditelné. Místo útěchy přidal, bude-li průběh nemoci dlouhý, pak že nastane zmatek v myšlenkách a v řeči, dále úplná otupělost! nebo v okamžení – ochrnutí mozku. Dal „dobrou noc“ a šel do hostince. Tou neočekávanou chladností jsme podnes omámeny a jest nám, jako by jsme na srdci měly ledový obkladek. Ve středu přišel po 9. h., přijal přání a dary, které si uložil do kufříku, mrzel se nemálo na to, že se maminka dala do pláče, a řekl, že má „veselý den narození“, – než přišel, „k staré paní“, že byl „u starého pána“. A navštívil ho po úplném půl létě!! Kolem 10. h. sešel se mnou do zahrady, prohledl si všechno důkladně i v celém bytě a přitom se mnou mluvil v záležitosti, o které bych Vám ráda psala, ale dnes to nejde. Jen tolik vězte, že Vy jste tisíckrát ochot-

nější než ten, který by se mě ujati mohl a i měl. Bůh ví, co se s ním stalo. Mluvil vždy málo, ale tak uzavřený a každému srdečnému slovu jako tentokráte nebyl ještě nepřístupný. Mně vázlo slovo v hrdle a nyní maminka se přiznala, že jí nebylo jinak. A tak se těšila na tu návštěvu! Mně je tak líto, že se nebohá citlivá a nemocná paní rozlitovala po té návštěvě, ale kdybych o tom psala, bylo by zle. Musím všechno, všechno nechat pro sebe – osaměla jsem. Právě dnes přišlo *hromobití*, že jsem *Vám* oznámila jeho příjezd a odjezd! Musím Vás co *nejsnažněji prositi*, aby jste tomu podivínu *nikdy se nezmínil*, o čem Vám píši. Znáám Váš jemnocit a vím, že nadarmo neprosím. Kdybych s Vámi jen mluvit mohla! Doufám, že mně nezazlíte upřímnost mou, – nemohu Vám o tom ochlazení srdce mlčeti. Maminka Vás srdečně pozdravuje a mé pozdravení jest skryto v sněženkách.

Zdenka

2.

8/3 85 v 10 h. ráno.

Velectěný!

Dnes Vás psaní mé jistě nepotěší, lituji toho srdečně, ale nemohla jsem jinak referovati. A dnešní zpráva jest ještě nevítanější. Nechtěla jsem Vás dnes poděsiti telegramem, když lékař pravil, že *doufá v opětne zotavení*. Víte již, že maminka v posledních dnech byla rozlitována, tím snad se stalo, že dnes ve 4 h. ráno byla postižena silným záchvatem mrtvice. Nyní tiše spí a nemá tušení, co se k ránu stalo. Lékař neprodleně došel a pronesl se, že doufá po tom silném záchvatu, že druhý následovati nebude a že se maminka opět, ovšem jen Bůh ví, nadlouho-li, zotaví. Po 1/2 5. přišla k sobě, ale teprv v 1/2 6. se dala do mluvení a řekla, že jí není dobře od žaludku. Dala jsem jí několik ledových pilulek a na hlavě jsme měnily obkladky, kolem 9. h. přišel znovu lékař a byl uspokojen tím, že maminka jest *úplně při sobě* a 2 hodiny tiše spala. Snídala i kávu a rohlíček. Nemusím Vám připojiti, jak mně jest.

Do Vídně budu dnes psáti, beztoho by v neděli telegrafování bylo

prazbytečné. Dostane ale epištolu, nebojím se. Jen aby nebylo hůře nebo tak zle najednou. Dám Vám opět věděti, jak se mamince vede, — dokud nedostanete telegram, *nebude hůře*. Právě dnes před 3 roky se otec roznemohl, aby více nevstal! I ty upomínky neblaze účinkují, ale ještě více ta ledová návštěva a to včerejší durdění, že jsem jeho příjezd i odjezd udala tak věrnému příteli! Mohl psáti přímo mně, ale ne tak citlivé paní. Mohl ale také pěkně mlčeti.

O Vaší upřímné soustrasti jsem dávno přesvědčena a proto jste první, komu oznamuji nové děsné onemocnění.

Srdečně pozdravuje

Zdenka

V 8 h. večer.

Lékař byl v 6 h. u maminky a řekl, že doufá v *dobrou* noc. Vcelku byl uspokojen. Maminka s chutí snědla v poledne polévku a trochu kompotu, svačila jako obyčejně kávu a přála si, aby k ní přišla v domě bydlící paní, „ta že ji nikdy nerozčílí“. I se mnou mluví jako obyčejně, musím býti hovornou i *veselou*! — — —

3.

10/3 85.

Velectěný!

Dnes Vás mohu potěšiti zprávou, že noc šťastně přešla a lékař dopoledne docela spokojen odešel. V poledne najednou maminka dostala chuť ku vstání a se mnou u stolu obědvala s chutí. Po obědě jen na pohovku ulehla a ve 4 h. jako obyčejně svačila a v 6 h. večerěla. Když lékař po 6. h. vstoupil do pokoje, byl radostně překvapen, když viděl maminku u stolu seděti. Řekl, že doufá v opět *dobrou* noc a pak že zítra maminka smí píti plzeňské, které dnes musela přeměnit na víno.

Lékař se přiznal, že tajně maminku obdivuje, jak se rychle zotavila již nejednou po veliké slabotě. Mně ten včerejší záchvat jest jako strašně děsný sen — jen aby se neopakoval opět brzo. V dnešní noci jsem ani hodinu pevněji neusnula,

jsem tak velice poděšena – Nyní, když dopisuji list tento, ulehne maminka. Odbilo se 8 h. Kýž bych Vás i budoucně potěšiti mohla!

Srdečně pozdravuje

Zdenka

4.

21/3 1885 večer.

Velectěný!

Dnes před 8 roky jste byl přítomen vzácnému veřejnému oslavení 70. dne narození muže, národ český nade všechno milujícího, – a dnes jste Vy z té celé vzácné společnosti – *jedinký*, který od 3 roků zesnulému věnujete co nejjemněji upomínku přátelskou. Za půvabné vzácné květiny přijměte díky nejsrdečnější. V 9 hodin jsem skupení jarních květů zanesla na místo tichounké, mnou již včera ověncené buxusem z domácí zahrady a množstvím – sněženek. Bohužel ale dnešním dnem k nám nezavítala vesna – padal déšť ledový a zachvěly se na teplo zvyklé věstkyně krásy jarní. Přenocovati budou v pokoji před obrazem toho, kterého jsme dle dne *dnes* před 3 roky doprovodili naposledy do Čech. Od 8. t. m. neustále vzpomínám, jak bylo před 3 roky, a dnes jsem si mimovolně vzpomněla na oslavení před 8 lety a že před 3 roky v ten den jsme večer byly v skvělé besedě zpěv. spolku víd., výborně se bavily a jen o 48 h. později jsem ulehla, abych se nestala obětí nemoci děsné. Přeskoda, že jsem se uzdravila. – –

Do té chvíle se vede mamince tak jako před záchvatem posledním. Myšlenky ovšem jsou obyčejně černé, jen na chvilku, když totiž dojde lékař, si je nechá vymluviti a slibuje, že se jich vzdá. Jen kdyby se slunce zasmálo, dovedly by jsme maminku na balkon a snad by bylo v tom čerstvém vzduchu lépe. Doufáme, že jste zdráv v tom nepříznivém počasí, aspoň Vám toho přejeme upřímně a pozdravujeme srdečně.

Odporučuje se Vám

Zdenka

Velectěný!

Ještě dnes Vám musím vzdáti nejsrdečnější díky za laskavou vzpomínku písemní a tu roztomilou „maličkost“, která jest veselou ozdobou mého stolku psacího. Velmi jste mě potěšil, to věřte pevně. Zároveň s pražskou zásilkou jsem dostala z Vídně přání, aby dnešní den šťastně přešel, a přiložena byla velice elegantní tobolka na navštěvenky. Ale lekla jsem se jí, neb v šedé jemné kůži jest nestvůr několik originelně vtlačeno, – „to nejnovější“ bylo připsáno! Maminka mě potěšila nejvíc tím, že se mnou u stolu snídala, překvapila mě též darem z Vídně. V 10 h. na okamžení vysvítilo slunce, maminka seděla na balkoně a připily jsme si navzájem na zdraví a pak na počest Vám a příteli Vašemu. Před rokem bylo teplo, seděly jsme v zahradě – dnes jest nebe šedé, chladno a myšlenky veselejší jsou jako ten dnešní jedinký paprsek sluneční.

Maminka Vás srdečně pozdravuje a děkuje, že jste mně takovou radost dvojí připravil, – těší se již na dopis Váš.

Děkuji Vám za velikou laskavost Vaši a tu nehynoucí ochotnost. Jen kdybych věděla, čím bych Vám se mohla odsloužiti!

Všeho dobrého od srdce Vám přeje

Zdenka

Velectěný!

Teprva po slunce májového západu, při slavném klekání mohu Vám vzdáti za maminku díky nejsrdečnější za Váš milý list a tu *velevítanou* včerejší zásilku. Dnes byl pout u Sv. Trojice na hřbítově, letní slavnost dušičková, a proto včera mně nezbyla chvilinka ku psaní. Hrob jest ozdoben jako na fotografii – mezi horním skupením prokukuje ještě kvítí jarní květoucí. Dopoledne byly

slavné služby boží u Sv. Trojice, tentýž arcikněz z Litomyšle, duchaplný P. Šanta, který otce mého k poslední cestě požehnal, — měl dnes velkou . . . To byly upomínky! — — V podvečer jsem si na rozloučenou s májím vyšla do luk, musela jsem se před lijákem uschovati v besídce známé rodiny a tím jsem se opozdila a teprve nyní mohu psát co nejrychleji. Maminka nařiká velice na bolest v noze, psala ale před chvílí sama do Vídně, kam neustále i v tom nynějším vedru touží. — — Včera měla opravdu velikou radost z přestědrého obsahu bedničky, přála si „něco zvláštního“, a když se probudila, držela jsem jí vstříc — bedničku! Byla jsem na pochoutku pozvána jako vždy — chutnalo nám oboum a bude ještě dlouho chutnati. Prosím, dodejte s mým pozdravením přiložený obrázek Vaší pečlivé Martě — obrázek *jel odsud na Velehrad* a vrátil se k „poutu“. Maminka co nejsrdečněji Vás pozdravuje — psala Vám velice ráda k 16. t. m., ale česky to nejde jako v řeči jí plynější. —

Srdečně pozdravuje a stálého zdraví přeje Vám

Zdenka

7.

8/7 85.

Velectěný!

S radostí bych Vám dnes jako před rokem k památnému dnu Vašeho narození poslala nejkrásnější růže, aby zvěstovaly naše upřímné přání, ale — letošní neobyčejné parno nemilosrdně zničilo předčasně květy nejlíbeznější a zanechalo právě v těchto dnech jen několik malounek pupat — až ty rozkvetou, budou Vám věnovány, dnes ale prosím, aby jste jen ty nejsrdečnější přání naše laskavě přijal. — Vcelku se vede podnes mamince stejně — nařiká denně, to již jinak nebude. Podruhé budu psát o jiném.

S upřímným pozdravením se Vám doporučujeme.

Zdenka

Velectěný!

Víte, jakého hosta jsme včera uvítaly a u nás měly od 1/2 11.–4. h! Maminka měla velikou radost, že byl u nás po tolik hodin, jen v 11 h. odešel na hřbitov. Seděl u maminky na balkoně, podíval se do zahrady, prošel celý byt a byl uspokojen i s maminčinou tváří, na které těžká choroba není naznačena. S upřímnou lítostí jsme ale slyšely, že ani letos nechcete opustiti tu Vaši krásnou Prahu. Kdybych jen na 24 hodin mohla odjetí – převezla bych Vás sem jako sklo.

Chtěla jsem vzácného hosta jen kousek za město doprovoditi, ale nedovolil, odjel sám. Maminka mě poslala na procházku, šla jsem lukami nahoru na silnici, po které byl odjel, a viděla jsem letěti opožděný rychlík – bylo mně strašně smutno. Byl tu jen málo hodin, ale když odjel, bylo jako po vyhoření smutno a maminka řekla při loučení na balkoně, že jí napadlo: možná, že mě více neuvidí. Vymlouvati jsem tu myšlenku musela, ale sama jsem ji měla a se strachem jsem ulehla. Vzpomínaly jsme do 10 h., jak jede. Noc šťastně přešla. Vstala jsem jako obyčejně denně v 6 h., nechala dveře polootevřeny, a za málo minut jsem slyšela jako něco padnouti – tak divně jsem se lekla, ačkoli vím, že pejsek, jakmile vyjdu z pokoje, ihned skočí na lůžko a v nohouch maminku hlídá. Zaběhla jsem do pokoje a tu jsem se polekala, že posud nejsem k ničemu. Maminka děsně chrupěla, ústa měla zkřivena, oči v sloup – do smrti nezapomenu na tu děsnou tvář. Stříkala jsem do tváře vodu ledovou a na čelo jsem dala obkladek, více jsem učiniti nemohla. Lékař přišel brzo a potěšil mě, že se maminka již zotavuje, a nařídil ticho a obkladky, které jsem střídala do poledne. – Lékař přišel v tu 12. hodinu opět, ale tak jen jako se optati, jak se mamince po té včerejší radosti daří, – naříkala, že jí není dobře, – těšil, že bude opět brzo lépe. –

Mě ten dnešní záchvat nepřekvapil, tušila jsem ho – maminka ani radost nesnese. Vám shledání s přítelem bohdá neuškodilo – těšilo ho, že se s Vámi opět sešel. Překvapil Vás? Psala jsem mu, co se dnes ráno stalo, neb utajením ho nemohu ušetřiti. Chtěla

sem Vám včera něco psáti, ale nešlo to. Dám Vám opět brzo věděti, zdali a jak se maminka zotavuje, vím, jak vřelého účastenství beřete.

Telegramem Vás poděším, jen kdyby nastalo veliké nebezpečení. O to jest postaráno. Dej Bůh, aby toho zapotřebí ještě nebylo. Maminka Vás nechá srdečně pozdravovati. Těšilo by ji velice, kdyby jste tak spolu seděli na našem balkoně v tom čerstvém vzduchu s vyhlídkou do zahrad, polí a lesů tmavých.

Upřímně Vás pozdravuje

Vám vždy oddaná

Zdenka

Sub rosa. Nevím, zdali jste doprovodil Vašeho přítele na nádraží a viděl, kde koupil před samým odjezdem pěknou šunku „pověstnou pražskou“. Koupil ji za vařenou, 6 zl. 5 kilo. Chtěl ji včera ochutnat, nakrojila jsem několik kousků a poznali jsme, že – uvařena *není*. Rozhněval se právem velice a pravil, kdyby se byl podíval na firmu, bylo to *naproti* nádraží, že by – poděkoval. Kdyby to ta Vaše pečlivá Anna mohla vyhledati, neb ten majitel šunk zasluhuje lekci. Podvedl kupujícího. Prosím ale, nevyzradte mě, měla bych z té poznámky *velikou mrzutost*, ale když se tak rozhněval, stojí to za optání.

9.

9/7 86 v 8 h

Velectěný!

K Vašemu, nám památnému 10. červenci přijměte laskavě naše upřímné blahopřání, které Vám má projevit velmi skromná kytička, mnou uvita v domácí zahradě, letos málem docela osiřelé.

Skoro denně prší a hřmí, včera odpoledne mezi 3/4 3 – 1/4 4 nedaleko 3krát „udeřilo“! Maminka neustále naříká na bolest v noze a mé nervy mají trhání před bouřkou skoro nesnesitelné. Nastal večer, prší tiše a my sedíme ještě na balkóně. Vzpomínáme velmi často na Vás a Vaši jarní připověď, že letos sem snad zavítáte.

M. neděli jsem na hodinu měla uměleckou pochoutku, přijel sem proslulý houslista Ondříček s chotí – po 4 1/2 roce jsem slyšela – umělce, který mě tklivou hrou rozplakal. V tom koncertě vzácném živě jsem si vzpomněla na ony dávno minulé, v kterých jsem byla s otcem. Sál, v kterém Ondříček mě okouznil, jest velmi blízko hřbitova, na kterém blíže vchodu ctitel hudby odpočívá. Snad slyšel, jak na rozloučenou přidal umělec onu píseň, při které poctivý vlastenec byl vpuštěn do poslední komůrky podzemní, – mne strašně rozčilující Kde domov můj. – –

Nemohu mlčením pominouti, že oba krásné věnce přes týden zdobily pomník i hrob všeobecně obdivovány, – *takové dary se hmotně nedají nahraditi.*

S přátelským pozdravením naším odesílám lístek tento

Zdenka

10.

5/3 88 v 1/2 5.

Velectěný!

V upřímnost Vaší soustrasti věřím a proto z lůžka bolesti převeliké co nejsrdečněji děkuji a prosím, aby jste si na mě denně přátelsky vzpomněl. Nechtěla jsem Vám ještě nyní oznámiti, že jsem se stala m. pátek v pravé poledne sotva 50 kroků od domu našeho lékaře obětí posněžené v onen den klouzačky na náměstí nedaleko chodníka. Upadla jsem tak bez vlády, že jsem si obě kosti nad kotníkem přerazila. Strážník známý byl právě nedaleko, uložil mě poloomdlenou do kočáru k odjezdu na zdejší nádraží již připraveného. Vše se dělo rychle, a to bylo pro mou nebohou nohu dobrodiním. Malé děvčátko oznámilo naší Marii, že mě přivezou domů – zsinalá čekala u dveří a pomohla strážníkovi mě vynésti přímo na nízký divan, který stojí v předsíni. Prosila jsem jen, aby šli hodně tiše, aby maminka něco neobyčejného v domě neslyšela. Poštěstilo se to. Lékař brzo přiběhl – pohledl na obnaženou a již oteklou nohu, trhl sebou při vši obyčejné klidnosti. Věděla

jsem dosti. Šel k mamince a řekl nebohé oklamané, že mě viděl, jak jsem vyklouzla a si notně narazila – patu! Aby si nic z toho nedělala, že v pár dnech bude zase dobře, jen tiše musím ležeti. Bohužel ale asi 6 neděl nevкроčím na podlahu! – Operaci provedl náš výtečný lékař tak měkce, jako – Albert by byl u mě stál. Jeho asistent, plukovní lékař, se nemohl udržeti a obdivoval mistrné dílo lékařovo a pak mou – statečnost. Nehnula jsem ani tváří mezi operací a mlčela jsem, dívala jsem se, jak se mazlili s mou nešťastnou nohou. Zabalil ji až nad koleno, až k prstům do vaty, pevné jako dříví lepenky, a modrého biletu organtinu, který jest nyní tuhý jako cement. Operace byla v předním pokoji a po ní před 3. h. mě přinesli k mamince. Vítala mě a těšila se z toho, že mám jen patu obraženou!! Ležím tak, že si vidíme pěkně do tváře. S maminkou se musím vesele bavit, ba i smáti, zato noc *probdím* v nejprudší bolesti. Ulevení bolesti není možné, jinak by ji p.dr. V. Tobek ochotně poskytnul. Pravou milosrdnou sestrou jest Marie. Noc po operaci i druhou se mnou *probděla* – dnes jsem plakala a tichounce nařikala sama po celou noc. Maminka jest ráda, že jsem neustále u ní, – cenu mé společnosti nezná. Soustrast mně byla bleskurychle projevena, pravé přátelství skutkem dokazují Vaše ctitelkyně sl. Weinfurterovy. *V každý* podvečer, kolem 6. h. obyčejně, přijdou mě potěšiti. Dlouho se ohledem na maminku *nesmějí* pozdržeti. Vidí je ale velice ráda. Čeho si přeji, mně hlavně starší sl. Bohumila s radostí kromě domu obstará. Jiné návštěvy *nesmějí vstoupiti k nám* – mohly by se slovem prozraditi. *Noci* se bojím, bude opět bolestná. Prosím, *pište mně přímo* – Marie šikovně pašuje veškeré dopisy atd. k mému lůžku. Jsem umdlena – končím.

Srdečně Vás pozdravuje

Zdenka

Velectěný!

Včerejší listek můj Vám projevil velikou radost mou nad včerejším dvojím tak vítaným překvapením. Jak mám psáti ale dnes? Jsem již omámena tou Vaší nekonečnou dobrotou. Slovy děkovati nemožno, ale i skutkem to nejde, — zůstanu na věky dlužnicí. Tak tuze jste mě dojal dnes ráno po slunce východu jarní vůní přelíbeznou. Ani jedným květem hnuto nebylo. Nechala jsem si to krásné skupení postaviti na kulatý stoleček do noh. Sotva lékař vstoupil a spatřil jardinieru, neřekl více než: z Prahy — a tím dal najevo, že ví, čím vznešený jemnocit mě obmyslil. Ach ten blaží na lůžku přikovanou! Jsem přesvědčena, že všechno omluvíte, ať již maluji plány šikmo a písmenky jako hieroglyfy. Nemohu seděti rovně a po včerejší, jen 2 hodiny trvající zimnici a tom 4nočním a denním bdění jsem nyní ochablější než mně vhod. *Ale to přejde.* Včera po 10. h. došli lékaři odstraniti obvazek a s radostně zářícím okem se díval p. dr. Tobek na místo zlomeniny. „Překrásně srostly,“ pravil a dal se s chutí do obalování nového. Až se zpotil. Druhý lékař jemně držel patu — koleno. Sokol, pevnou rukou. Obvazek se tak podařil, že náš skromný lékař sám řekl o svém díle: Přál bych si, aby zde byl p. prof. Albert. — Ale ten nyní není ve Vídni, tak mně bylo psáno. Jak šťastna jsem, že náš lékař, muž velmi poctivý, přímé povahy, svědomitý u svém povolání, jest zde. Kdyby byla vypukla válka, — byl by musel co pluk. lékař zemské obrany odjet. Dnešní noc jsem skoro celou prospala. Marie ale spaní neměla, jak sama řekla, hlídala a měla radost, že jsem spala jako kutě. Ubyla bolest v noze a nyní jest tupá a těžká „jako zvon“, hnouti s ní nesmím — zvyknu si na ten kříž. Naše Marie málem plakala, když jsem jí Vaše tak uznalá slova přečetla. A řekla: „Je vidět, že ten nejhodnější pán z celé Prahy něco zkusil a ví, co to jest nemoc a obsluha.“ Většího vyznamenání se jí dostati nemohlo nad pochvalu a pozdravení *Vaše*. Vypravovala jsem jí zase o Vaší věrné Aničce, jak ta Vás ošetřovala a jak se i nyní o Vás stará. Takovým vypravováním rychle ujde hodina. Dnes jsme se opozdily se snídání, teprv v 8 h. jsem si vypakovala

pečivo z té „kisničky“, jak Marie říká. Sama se pojmenovala „veterka“ (první slabiku vyslovuje velmi zkrátka). Když byla ještě ve Vídni, roznemohl se tam její též mladý bratr, byl dán do špitálu a tam i skončil. Navštívila ho a pozorovala chování těch placených hlídaček – slyšela, že jim říkají Wärterin, ale sama říká jako mnozí jiní ryze česky „veterka“. Samo sebou se rozumí, že dostala z té „kisničky“ také podíl i z těch taliánských občerstvujících jablíček. Dočkám-li se letos úrody v naší zahradě, ze všeho to nejlepší bude jen Vaše. Nemůžete si představit, jak vděčna jsem za to nejmenší z Vaší ruky, – tím více, když mě zahrnujete. Prosím, ustaňte, nezasluhuji tolik dobrotivosti v tom mém neštěstí. Maminka má radost s sebou. Chudinka nejednou denně praví: „Jaké to štěstí, že jsis nezlomila *nohu*!“ Dívala se včera na lékaře, když tahali organtin, a pořád se ptá, jestli mě pata bolí? A já vždy ujišťuji, že docela nic, a *dnes* to jest i bohudíky pravda. Pro dnešek amen. Marie nechá ruku libat za to krásné vzkázání.

Srdečně Vás pozdravuje

Zdenka

Prosím, vyřídte Vaší Aničce mé pozdravení upřímné.

A v tomto listku sub rosa poslední supliku. Smím projevit nějaké přání, dobře bude žebrati. *Předně*. Dnes mně řekl náš lékař, že v Nár. listech, bezpochyby včerejších, jest noticka o mém nešťastném upadnutí. Stojí tam, že jsem sklouzla *před domem* p. dr. Tobka, a hned připomenuto, že mají „domácí páni“ hleděti na čištění a posypování chodníků. Mně se neštěstí *nestalo* před domem p. dr., nýbrž na čistě *obecní půdě*, na náměstí nedlážděném, bohužel tu i tam ledovou kůrou pokrytém. Obec má naříditi, aby z náměstí byl led odvezen *včas rozsekán*, *ne ale aby zůstal klouzačkou tak dlouho, až milé slunko ji roztaje*. Mě to velice mrzí, že má veřejně křivě trpěti můj dobrodinec. *Vám* co nejpřednějšímu údu redakce jest dovoleno nahlédnouti do tajemství dopisovatelských a vypátrati *jméno* onoho p. referenta nespolehlivého. Nebudu ho plísňiti veřejně – Bůh uchovej. Vám by bylo snadno možno podat zprávu *spolehlivou*, že neštěstí mě zastihlo za širokým chod-

níkem několik metrů od domu *výtečného chirurga p. MUDr. Tobka na půdě obci* či sl. m. radě k prohlídce svěřené. Neškodilo by veřejné uznání, že p. dr. mistrnou rukou svou obě zlomeniny v noze tak opět spojil, že v 4. dnu byly již bez vady srostly. Úplné uzdravení ovšem nastane při vší opatrnosti po mnohých nedělích.

U ob. rady, v společnosti mizerných dílem charakterů a dílem závistníků v povolání, šlechtný lékař náš není v milosti – jemu na tom nezáleží, ale mě to bolí, že má býti veřejně co nedbalý vyhlášen, kdežto vinu celou nese nespolehlivá dohlídka policejní. Plukovní lékař, který dr. T. asistoval, *není* zdejší rodák, nezávidí kolegovi jako ti dva ostatní p. rádní. Jmenovati je nebudu. Ten mladší jest syn syna mého otce sestřenice. Jeho otec byl hodný, upřímný člověk, – mladý pán jest ale tulipán pyšný a my jen tak se známe. To vše sub rosa, o to prosím.

A když již jsem v žebrání, pak ještě o druhém přání. Vaše ctitelkyně mně, jak jsem Vám již jednou psala, – půjčovaly Vaše „nedělní články“, – nyní je ale nemají a já bych je ráda četla. Tu jsem si vzpomněla, jestli by to bylo možno jen ten *Váš* článek *přiložiti* k těm „Fliegende“, šlo by to v jednom odeslání a já bych myšlenky Vaše *veřejnosti* věnované zvěděla. S tím vypůjčováním to nejde. Kdyby ta poznámka o mém neštěstí byla ještě k dostání, pak prosím pošlete mně jen výstřížek. Nevěřím zdejší poště, jest zvědavá jako baba. To Vás mučím! Budoucně budu skromnější v přání.

Velectěný!

Nastala – dle spolehlivého ohlášení p. Δ – veselá doba „draní péří“ a proto i ty anděličky v nebi se s chutí dali do práce již m. čtvrték a bohatě nás zasypali. Ty nebeské husičky jsou rozhodně větší a bohatší mají šat drání propadlý, jinak by za jedínký den tolik hebounkých peříček nesedraly i ty andělské tisícové ručičky. Musí to býti podivání v tom nebi.

Kdyby to četl p. Δ, zasmál by se té mé fantasii – Vám ale mohu

svěřit, že ta vzpomínka na to draní peří v nebi mně utkvěla z mého nejútlejšího mládí v paměti. Dobrá maminka totiž mně vypravovala o andělíčcích v nebi, a když se počalo chumeliti, řekla po každé: „Andělíčky derou peří“ a to se mně tak tuze líbilo. Když jsem m. čtvrtěk ráno stála na balkoně a najednou se počalo chumeliti, zvolala jsem jako děcko staromódní: „Pán Bůh požehnej, andělíčky derou peří.“ A v tom peří tuze ráda se brodím od včerejška již před 6. h. ranní, chodíme totiž, „na rorate“, v tomto týdnu ještě na svaté pole. Dnes jsem měla i lucerničku, jako bludička svítí, ale nešálí. Vzpomínám na Vás v lese i v chumelení. A Vy se máte dobře u kamen rozpálených. Nepolekejte se: spím v pokoji nevytopeném, jen když hodně mrzne, vystoupí teplo na 7–10° R. Jistě Vás mrazí při tom čtení. To ocelové pero je jako chlup, věru brk by lépe psal, – prosím, promiňte laskavě, – nechci psát znovu, jest již 7 h. večer a mám – večereťi.

Právě dnes před 2 měsíci jsem se vrátila z krásné i pro mě Prahy. Denně vzpomínám na Vás, velectěný.

Srdečně pozdravuje

Zdenka

Do ouška.

Nyní počnu žebrot. Mám k Vám velikou prosbu. Víím, že jste útočištěm přemnohých, ráda bych Vás nechala na pokoji, ale sama si nemohu pomoci, a proto prosím Vás i já.

Když jsem byla v Praze, zastavila jsem se u p. Řivnáče, který se mně sám nabídnul, abych mu poslala seznam exemplářů spisů zvěč. otce. Znáte knihkupci. Každý dře jak může. Nerada bych si nechala kůži vlastní sedřítí a proto jsem si vymyslila zkoušku. Snad by to šlo oznámením v Nár. listech, tak v nedělním čísle – to se čte pozorněji od mnohých než ve všední den. Snad by zde připojené oznámení stačilo. Ohlášení mileráda zaplatím, jen když brzo vyjde, a proto Vás tuze snažně prosím o laskavé a velmi mocné zprostředkování. Nedělní číslo čtu i já!

Snad se někdo přihlásí přímo, nyní bohužel – zapomněli.

Sub rosa mám k Vám velikou prosbu. Vím, že jste v knihkupectví p. Valečka dobře známý, a proto si dovoluji Vás prositi, aby jste si neobtěžoval *příležitostně* se optati, kolik zespisů mého otce – *prodal*? Poslala jsem *na žádost* p. V. 10/12 m. r. tři sešity literatury a do komise veškeré spisy. Vyžádala jsem si z toho kněhkupectví knihu v ceně *dvou zlatých* k vyrovnání s cenou literatury *netto 2 zl. 70*, ale dostala jsem kromě účtu pohánku k zaplacení! Ale to jsem se rozhněvala naopravdu a napsala psaní, že se sotva líbilo. Tolik knih míti v záloze a ještě pohánět!

Anně pěkné pozdravení. Posílám pro obveselení mysle opis veršů neznámého veršokujce.

13.

14/8 91 v 8 h. ráno.

Velectěný!

Dá-li Bůh Mářince šťastnou cestu do Prahy, bude míti čest osobně dodati Vám tento listek. Má odjeti dnes v poledne ve společnosti známého pána ze sousedního domu, který v Žižkově u švagrové své bude ubytován s Mářinkou. Bez spolehlivého průvodce bych můj domácí poklad neposlala do výstavy. Kdyby nebylo „kdyby“, byla bych přijela m. sobotu, ale tak musím ještě *čekati*. V který den lístek Vám doručen bude, nemožno mně udati, nevím, jak to udělají. Zítra by se rádi hned časně ráno podívali do výstavy, snad na celý den. Jen když Vás Mařinka uvidí několik minut, bude oblažena.

Pac a pusu

Zdenka